

Mel i Sucre

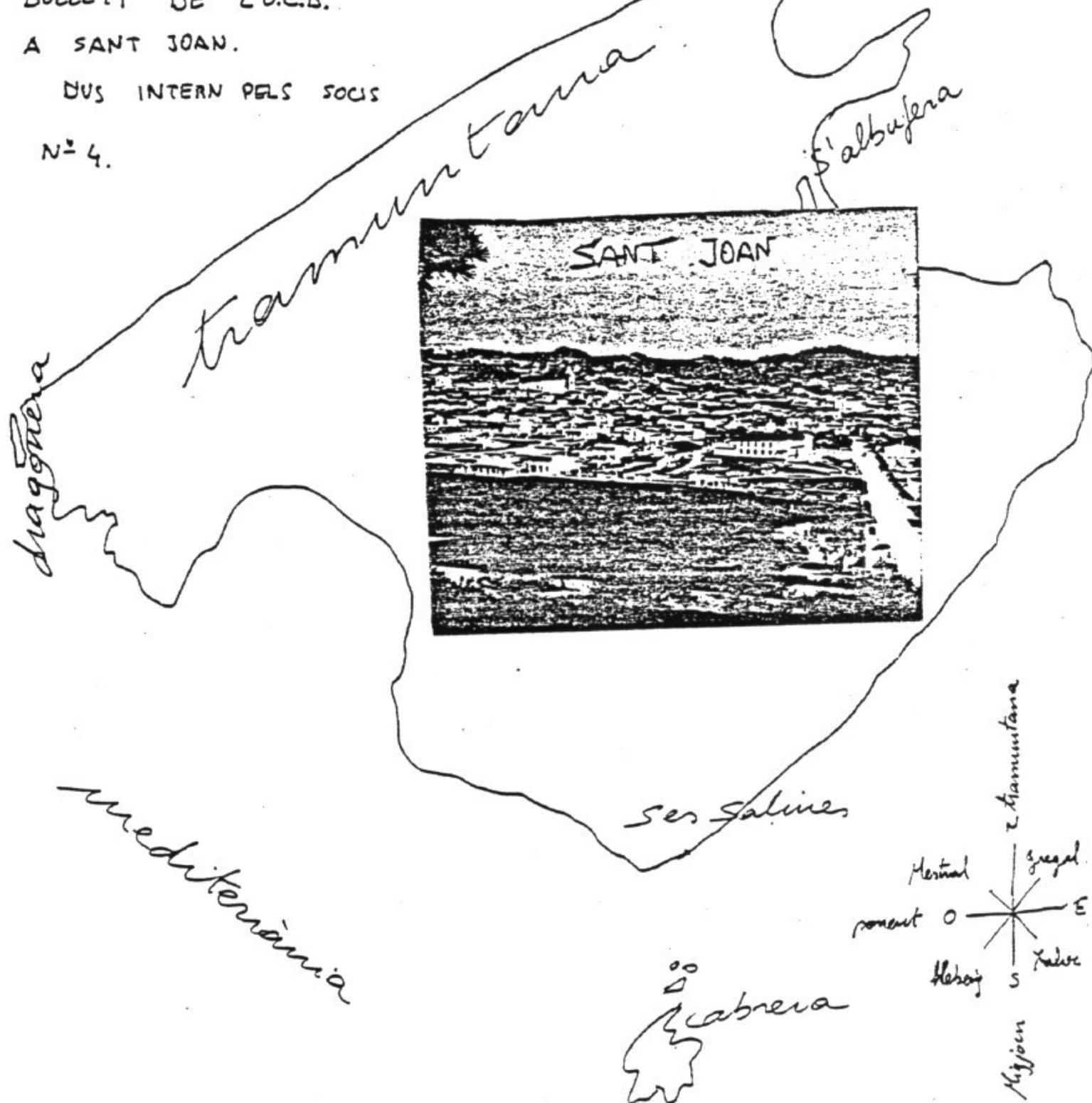

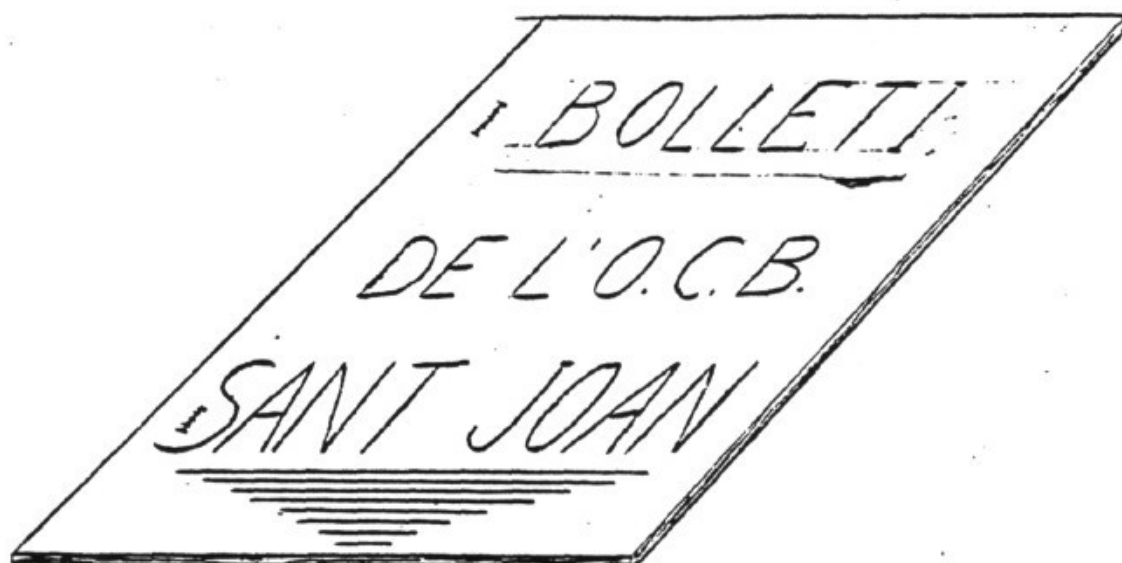
BOLLETÍ DE L'O.C.B.

A SANT JOAN.

DVS INTERN PELS SÒCIS

Nº 4.

Quan a una població o un grup edita un butlletí d'informació se sol fer amb l'idea de que reflecteix la manera més exacta possible la realitat conjunta de la comunitat en qüestió.

Una revista a Sant Joan hauria de tractar aspectes molt variats, referents sobre tot a coses com: cultius de plantes i arbres fruitals, demografia, història, serveis, ajuntament, escola,.... i qual sevol altre problema relacionat amb el poble.

Ara bé, com és que això no se fa. És senzill, perquè per fer escrits i estudis d'aquests tipus s'haurien de donar una sèrie de circumstàncies que de moment no se donen. Que hi hagués un grup de gent més o manco homogeni, amb interès, temps lliure, que fes feina a Sant Joan,.... per poder-ho dur a terme.

Tot això ja sabem que no se compleix, però crec que tots els qui han col·laborat dins el butlletí, tant directa com indirectament, tenen ben clar que la feina que es fa és valuosa. No reflecteja globalment la realitat social, econòmica, cultural, productiva,... de Sant Joan, és vera. Però al manco d'ella surt l'estat d'ànim, interessos, preocupacions dels individus que s'han molestat en què aquest butlletí surti al carrer. I això ja és molt, tenint en compte que quasi tots han crescut i viscut sempre aquí, analitzant les seves paraules tenim a la nostra disposició un medi que nos permet estudiar en viu al poble.

En realitat crec que és una de les maneres bones que hi ha per conèixer i treure conclusions reals d'una comunitat.

Joan Morey Company

Cooperativisme

L'èxit d'una cooperativa quasi sempre està sotmés a les necessitats i participació dels socis, quan aquests saben aplegar-se per a tractar uns problemes més o manco comuns i entre tots tractant de resoldre'ls, això ja és fer cooperativa.

La nostra cooperativa agrícola de Sant Joan nasqué d'una necessitat que precisament no era agrícola, sinó que va esser que després del canvi de règim que anul·la els sindicats agrícoles i les Caixes Rurals que hi havia, fou llavors que es va crear la cooperativa agrícola per aprofitar part del patrimoni que tenien aquestes dues entitats al nostre poble.

Tal vegada és per això que estigué tant de temps en letargia o en tant poques activitats, per no haver nascut d'una necessitat agrícola.

Però ha passat el temps i de cada dia hi ha més progrés i com més progrés hi ha més es sent la necessitat de que els pagesos ens uniguem. D'això en tenim un bon exemple: aquest any dins la nostra cooperativa en la campanya de la recollida de blat.

La gran majoria de pagesos a l'hora de recol·lectar tenen dificultats per emmagatzemar el blat, que tanmateix en pocs mesos l'hauran de tornar treure per vendre-lo, per això és més pràctic des de la collita dur-lo a un magatzem on no s'hagin de preocupar més.

Alguns socis de la cooperativa conscients de que era necessari resoldre el problema de la recollida de blat i després de les gestions oportunes, es va obrir un magatzem on els socis porien recollir els sacs buits i tornar-los plens, i això fou un èxit d'acceptació per part dels socis.

Esperam que mitjançant la participació dels socis es puguin resoldre molts de problemes avinents.

Antoni Sastre Gayà

VA PER A VOGLTRES, AL LOTES DE SANT JOAN.

Voldria creure que més omanco sou com totes les altres dones, però em feis dubtar una mica; és clar, llevat d'unes quantes excepcions, que em mereixen un gran respecte i la més sincera enhorabona. A les altres vos trop qualque cosa rara.

Les que normalment sou per la vila sembla com si només - vos interessàs cercar un "novio" foraster, festejar dos o tres anys i llavors casar-vos; pens que vos hauríeu d'aturar a pensar una mica. Tot això no he sabut a cuina causa abeeix; però, m'ho imagin: un poble més bé conservador, pares que no vos comprenen gaire, amics que no vos ajuden a obrir els ulls. Potser ~~els~~ els santjoaners no som com els altres, però crec que això no és veritat. Crec que més o manco som com els altres; potser nosaltres també tendim una part de culpa: som una mica creguts, un poc empagadors... Potser la solució seria que vos alliberassiú una - misèria més en bastants d'aspectes; si nosaltres també ho féiem no estaríem tan allunyats.

Ara diré unes coses les que viuen, normalment, a Ciutat i possiblement sien un poc més "progres", que diuen:

Vos demanaria que la forma de viure que teniu per Ciutat l'abandonassiú, perquè sembla que quan veniu a Sant Joan - sou totalment diferents. No sé si és que teniu por a les possibles crítiques que vos puguin fer o són altres raons per mi desconegudes; però, això és el que sembla.

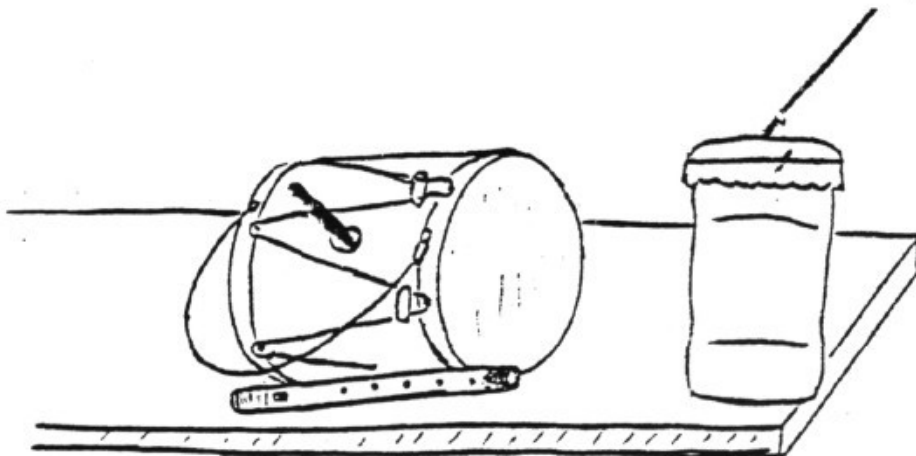
Crec que com a persones que sou ténieu els mateixos - drets a pensar i fer el mateix a Ciutat, a Sant Joan o allà on sieu.

L'alliberació de la dona pens que no només és fer creure a l'home que ha d'escurar, o ha de rentar o ....

Esper respostes de culaque dona com a persona, una persona.

Miquel Company Jaume

QUATRE COSES SOBRE
INSTRUMENTS MUSICALS
POPULARS
per joan morey company
pàg-1

Qualsevol poble del món i al dir poble me referesc a una ètnia cultural com per exemple poren esser els indis guaranis, els grecs els àrabs, o en el nostre cas els mallorquins, té una tradició, uns costums, uns ritus, cants, balls, llengua,... que ha anat evolucionant a través dels segles.

Si analitzem els instruments musicals antics de tot el món notarem que tenen moltes semblances i són quasi iguals a pesar que observem una tribu d'Àfrica, Europa, Oceania o Amèrica.

Es degut a que l'home emplea materials vegetals i animals de les mateixes característiques i els mateixos procediments. Clar que si estem a la Índia la canya serà de bambú i aquí serà mallorquina. A l'Àfrica emplearan pell de camell, de lleó o d'antílop i a Mallorca serà d'una cabra, d'un coní o d'un moix, per fer tamborinos i ximbombes.

Del xiulet que fa l'aire sortint de la boca vingué segurament l'idea de fubiol, i l'home el construí de canya, d'os, de fusta i modernament de metall.

Del so produït quan bufam a dos fulls de paper o a una canyeta d'ordi acopada, sortí l'idea del renou d'una xeremia, després si acoplaren altres trompes, una pell d'animal per disposar d'aire a voluntat. Hem de recordar que l'home vivia al camp i es dedicava a l'agricultura i ramaderia.

A una soca buida si li pegam amb la mà o amb un bastó, produeix el so del tam-tam. Posant-li una pell seca i estirada a cada banda tendrem un tambor.

Dels budells de certs animals, secs i estirats ferem arpes, lires, guiterrons,...

Anem doncs a veure com els instruments populars mallorquins estan fets amb materials que se troben a qualsevol poble i amb procediments que tothom interessat és capaç de fer.

A Mallorca hi ha dos tipus de fubiols: a) per tocar amb una mà b) per tocar amb les dues mans.

- A) Per tocar amb una mà.

Es pot tocar amb la mà dreta o esquerra. Tapan 5 forats

FUBIOL DE FUSTA

Aquest fubiol pot esser de canya o de fusta tornejada.

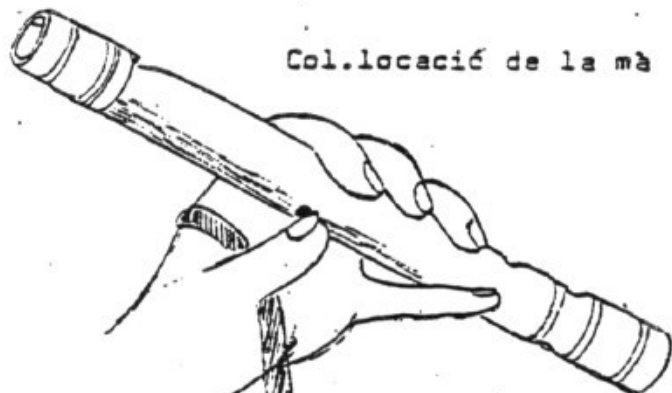
De canya n'hi ha de diferents tamanyes, desde el d'un cigarret fins al de uns 25 cm de llarg.

Pels de fusta tampoc hi ha una mida única, si bé solen tenir de llargària un pam gros i d'ample entre 2 i 2,5 cm. I el forat interior un poc més petit de 1,5 cm.

Les millors fustes per fer fubials són les de ginjoler, ametler, cirerer. I si volem fusta d'importació, eben i granadillo (abans se duien de Cuba).

El fubiol de fusta és el que normalment emplean les colles de xeremiers. Els pastors d'antes tots el sabien sonar i ho feien mentres la guarda pasturava.

Col.locació de la mà

ESCALA DEL FUBIOL

DIT GROS

INDEX

MITJA

ANULAR

PETIT

espiralls

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
DIT GROS	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
INDEX	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
MITJA	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
ANULAR	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
PETIT	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

○ forat obert

● forat tapat

◐ forat una mica obert

ESLORT FORTI

CONSILLS D'UN DESDESPERAT CÒSMIC

Quan fou la nostra partida
record que anaves vestida
amb tota normalitat

Més avui tu ets sortida
a l'usança medieval
l'uniforme de batalla
per a caçar un nou galan

Potser és segur jo era
sortit com el brot tendre
de l'arbre innocent
jove sense experiència
aucell que no sap niar

Per això a tu colòmet
que vens de qualsevol lloc
jo t'anuncii i exort
de la presència i del cos
d'una traïdor gavilà

Que si per cas duus la ventura
de caure en les seves mans
dolça i embriagadora
és segur que et semblarà

Però com més també més prompte
la tristesa i l'amargura
dintre de la teva cegadura
de tu es faran compenys

Tot això avui t'ho conta
qui ferit de mort de prompte
ha hagut de comprovar
la trista desesperança
de no poder-la oblidar

Per tot això et vull dir
quan m'embarga la tristor
que si t'has de decidir
la deixis fer per a llavor

Potser jo no era digne
ni m'havia d'aficar
inexpert del context
dintre l'amor lliberal

Miquel Bauxà

El meu propòsit és contar coses que em succeïxen cada dia, fora fer una anàlisi profunda sinó més bé breu.

El que tanc ben clar és que la meua principal aspiració - en aquesta vida és conèixer-me; és a dir, tenir un control quasi total sobre mi mateix. Potser això sembli a molta gent una cosa anormal; encara que jo pens que hi ha molt que discutir sobre la paraula anormal.

El que vull dir amb això de conèixer-me a mi mateix és el següent:

A causa de què vivim dins un món que va molt depressa, que ens volen tenir a tots ben controlats, ^{que} mitjançant la societat de consum ens volen llevar el dret a pensar i fer el que - realment ens agrada. Crec que l'única manera de fugir de tot - això és intentant protestar contra quasi tot. Això ens pot crear moltíssimes complicacions amb la família, amb els amics, amb la gent del poble, per tant pens pera que és importantíssim tenir confiança amb tu mateix, i fotre-se'n del que diguin o pensin. Si tu creus que allò que fas et dona satisfacció no tens - perquè tenir cap mena de por el que diran. Amb això no vull dir que fer el que vulguis sia rompre nassos a la gent, espenyar - cases, sinó que només viure la vida, que de fet és molt curta, no tornar una màquina, fora fer mal a ningú; perquè per exemple estar d'acord amb un moviment "gai", o no anar a missa, o no voler que ens espenyin més la nostra terra, o vestir així com vols ... sigui fer mal a qualcú. Pens que fan molt més mal els qui no volen que facem ~~xi~~ o pensem el que nosaltres volem, que els - qui pensam això altre, és a dir els anormals, que diuen ells.

Miquel Company Jaume.

Sovint la gent es sent decepcionada de les medecines modernes, argumentant que no existeix una medicina oficial, una medicina legal que es posi a nivell del malalt. De fet la medicina estatalista ha fuit molt sovint de la condició del malalt; les condicions de les classes mitges solament arriben a una informació a nivell general que moltes de vegades ni existeix un contacte entre metge i malalt (ens referim a un col·loqui que sempre pugui ajudar a un millor pronòstic de la malaltia). De fet si atenem a una medicina especialista, aquesta informació no existeix quasi mai. No podem oblidar mai que el malalt té el dret de saber el que pateix.

No podem culpar sempre i tant meticulosament la feina el·laborada de metges que molt sovint entren a camps més complicats per salvar vides i perqueno dir-ho també per ajudar a crear un ambient invers al que citàvem abans. De fet la medicina de la ruralia havia estat bastant d'acord amb aquesta ideologia, amb aquesta argumentació de la medicina així's com hauria d'esser.

Com a contapartida a aquesta degeneració de la medicina estatalista ha sorgit altra vegada com a resurgiment potser popular, com potser una medicina d'antany, la medicina de les herbes milagroses. Basta veure per la ciutat les botigues amb aquest sentit (potser comercial, potser com a assegurança de les esmentades herbes). Tampoc hem de creure amb la milagrositat d'aquestes, ja que també el seu excés o al seu defecte poden ocasionar trastorns a la sang. Però ens podriem atendre per demostrar l'eficàcia d'algunes herbes (que no sempre són plantes, sinó que de vegades utilitzen per exemple mocador de llana, o de seda) en que els que neixen per exemple el dia de la conversió de Sant Pau tenen la saliva curativa de picades de moscardes i de abelles o per citar un altre prou conegut direm que una bavarada de menta ajudar a curar el constipat.

Amb aquest anàlisi, el que vull fer veure és que la medicina oficialista avui dia té molt que desitjar en tant que no compleix amb la seva finalitat d'efectivitat cap al malalt i al mateix temps oferir-nos

unes noves alternatives per poder optar a una medicina més popular i més aprop del malalt. Així's és com la medicina pot arribar al malalt.

Per altra banda es podia ^{donar} més informació damunt la medicina que anomenam pararella, tal vegada així es podia optar per una de les dues.

Miquel Company Florit.

Qualque cosa damunt races autòctones.

Com sabem a Mallorca hi havia unes espècies domèstiques, les quals eren autòctones i que avui estan a punt d'estingir-se sinó ho han fet. Dic "eren autòctones" perquè hi ha estudis que així ho demostren. A més dels estudis en zootecnia, també podem oferir que la seva denominació popular així ho demostra: cavall mallorquí, colom de casta grossa, etc..

Ara bé, quin ha estat el fet o fets perquè s'hagi arribat a aquesta situació tan precària? Potser podríem contestar amb paraules del sindicat pagès, Unió de Pagesos: "El fet sociopolític de la substitució d'unes formes de producció típiques de Mallorca per unes altres imposades sobre tot amb intencionalitat lucrativa tal vegada sigui la primera causa d'aquesta reducció.

El sistema socio-econòmic capitalista amb el seu caràcter massificador i unificador ha passat per uns potencials ramaders autòctons per imposar-ne uns de nous, sempre aliens a aquesta zona."

De fet als països europeus es troben amb una situació parescuda. Però la producció i rentabilitat d'aquestes races nostres es tenien que potenciar i millorar, ja fos per la seva adaptació al medi, ja fos per guardar un tresor cultural. Això és la realitat actual de les nostres races i que es fa precis salvar-les.

Per altra banda la rentabilitat d'aquestes races enfront a la de les races estrangeres és parescuda, tal vegada millor. És clar, que les estrangeres superen a les nostres quan estan supeditades a una alimentació i un maneig a tècniques també importades. Però el temps també dirà el seu, de fet ja ho hagem, sinó basta veure com les ovelles el seu rendiment és prou superior a les externes i mateix procés passa amb les bèsties.

Bé, potser que analitzem les distintes races matitzant alguns aspectes concrets de les mateixes, però això ho ferem un altre dia, es adir, al proper butlletí.

Miquel Company Florit.

PAGINA ESPORTIVA

Per En Joan Font

Malauradament, les coses continuen ben iguals. Els dos equips representatius de la nostra Vila: Juvenils i aficionats del 1ª Regional, a la pràctica estan en les mateixes condicions - que ja esmetàvem a la passada edició de Mel i sucre. De moment duen un mal camí. Però, l'afecció i els mateixos jugadors sempre tenen l'esperança d'un ressorgiment.

La lliga acaba de començar i tots dos estan a la zona més baixa de la classificació; més encara del que respecta als de la 1ª Regional, que fins avui no han aconseguit cap punt, la seva casella està a zero. Els juvenils, potser amb més qualitat, mantenen la casella a tres punts: una victòria a casa i un empat a fora.

Una de les úniques coses que ni els aficionats ni els respectius entrenadors poden negar és l'afany de lluita i l'interès durant els partits, sobretot pel que fa als de la 1ª Regional; ja que els jugadors, amb més o manco sort, es deixen la pell al camp, corren fins a la mort, fins que s'aquanten drets. Tot això és una cosa que a la llarga potser esclati en bons partits, és a dir en guanyar qualche vegada.

Els resultats que els de la 1ª Regional han obtingut són els següents:

Consell, quatre- Sant Joan, 2. Sant Joan, un- Espanya dos. Soledad, un- Sant Joan, zero. Sant Joan, zero- 1. Llubí, tres Cade-Pequera, quatre- Sant Joan, un

Amb aquests resultats podem veure l'estat en que es troba l'equip, és a dir, desesperant.

Els dels Juvenils, en canvi, són aquests:

Sant Joan, un- Espanya, dos. Santanyí, un- Sant Joan, un. Sant Joan, un- Felanitx, zero. Forreres, cinc- Sant Joan, zero. - Sant Joan, zero- Escolar, un.

Acuí, com podem veure, els resultats són una mica més esperançadors.

Esperem que els resultats ens acompanyin més i així els dos equips es recuperin ben aviat.

ALS NOSTRES ESTIMATS MILITARS D'ARRIU DEL MON.

Pocs oficis hi ha que treguin tant com el de militar, (d'oficials per amunt, s'enten, cabos, soldats i demés d'aquesta casta no) no en foten ni broti ni surten guanyant, al cab de l'any (o dels mesos), una bona bossa de diners.

i, per supost, els diners que ells s'embutxaquen els paguem entre tota nosaltres, pobres civils que no en tenim cupa de rés.

Mentres tant, el govern central de Madrid ens diu que no hi ha diners per a construir escoles públiques, que no hi ha diners per a pagar als professors, que no hi ha diners per pagar als obrers de l'atur ("paro"), que no hi ha diners per proporcionar llocs de treball, que no hi ha diners per a rés..., però n'hi ha per comprar avions, vaixells, tanques, etc, (de guerra, no comercials), Realment els nostres governants tenen molta de cara, crec que és molt més profitós culturitzar al poble i proporcionar-li llocs de treball, que armar-lo; i a més a més, armar-lo de cara a una guerra que de produir-se, seria catastròfica, on no hi hauria guanyadors per què tots seriem vençuts.

Ara que també caldria pensar si al que s'està armant és al poble o solament als militars (d'alta graduació), per què, si es así, com nosaltres ens desmandem un poc, estan ben arreglats... una altra "operación galària" ben organitzada i tota a estrenar fèretres i presons.

Està ben clar que les armes que tenim només serveixen per combatre als moros (i encara ells cada dia s'en riven de nosaltres apresant vaixells i més vaixells de pesca), però si els americans o els russes s'empenyen, no quedarà rés de nosaltres.

Per tant, basta ja de comprar armament inútil i a invertir els pocs diners que tenim en empreses beneficioses per al poble, és a dir, a construir més escoles (públiques, no privades), i a proporcionar més llocs de treballs als quasi dos mil.lions de d'obriers aturats que hi ha actualment a Espanya (aquest número va en augment), que per això els votants han elegit a l'actual govern, i no per què compri juguetes als ninots grans que són el militars.

mateu sastre i joan.

dibuix que fa referència al passat article..

Per quants carrers l'home haurà de passar,
abans que se'l vulgui escoltar. -

Digueu quants mars li caldrà travessar
abans de poder descansar.

Fins quan les bombes hauran d'esclatar
abans que no en quedi cap.

.....

Bob Dylan (cantautor nord-americà).
Blowin' in the wind (escolta-ho en el vent)

Tiren ~~tiros~~ i tiren bombes,
i no saben que han de fer
quan no en tenen més a na.

.....

poema anònim.

NOTA: al passat número tres de la revista de l'OCB a Sant Joan vaig cometre una errada, vaig dir a l'article titulat: "Set anys de la mort de Víctor Jara" que Salvador Allende morí el vint-i-un de setembre, quan en realitat va ésser l'onze d'aquest mateix mes, el mateix dia que es va donar el cop d'estat. GRÀCIES.

mateu sastre i joan.

UNA HORA PERDUDA?

Acuí no desig exposar res en concret. Només escriuré per passar el temps, cases que en aquests mateixos moments veig. - Avui dilluns vint d'octubre de l'any mil nou-cents vuitanta a les cinc manco deu minuts.

Estic dins ~~xx~~ l'aula catorze de la Facultat de Lletres. En aquests moments tenc classe de Literatura Medieval. La professora és una al.lota d'uns vint-i-cinc anys, que per cert - està ben plena, espera un infant, està apunt de parir. Que els cabells amollats, que li tapen mitja cara; són d'un color com a rossenc; un vestit granat amb uns petits topets de no sé ben bé quins colors. Fuma ducats, el seu fum l'hi omple la cara, - embullant més encara la meua pobra vista. ~~Exa~~ctament no sé de què parla. A la pissarra hi ha una espècie ~~de~~ d'esquemes que - no sé gens per què hi són. Ja ho veurem; qualcú em deixarà els apunts.

La Facultat està bastant plena de gent. Estic assegut vora els finestrals que donen a una ~~espècie~~ de pati interior, per on homes ~~xx~~ i dones passen, i per on també s'arriba al casino, que supòs estarà ple de gent. Veig les aules d'enfront, hi ha gent, però no fan classe; sembla que parlen. Altres ~~traves~~sen, parlen amb els professors; en veig un que sembla parla tot sol, està assegut en terra, potser sia un boig.

De cop, ara he vist En Perfecto Cuadrado, professor de - Portuguès, que és un individu bastant ~~extrany~~, però al mateix temps és una bellíssima persona; l'anècdota d'aquest home és la relació que el seu nom té amb el seu cos: home petit i grasset; duu una barba força espessa i els cabells llargs, tot això fa que sembli un quadrat perfet. Potser ell ho sap i d'aquí les - seves rareses que fan que sembli tenir un complex d'inferioritat.

Estic enrevoltat de dones, de totes les edats, joves, no tan joves i més velles. Aquestes, són realment inquantables, - entre totes dues sumen uns cent anys, tenen el desig de voler ésser molt més que els altres i fan els ~~comptes~~ ^{que} a tothom, són uns elements ^{que} haurien de desaparèixer. Son l'únic mascle que a - vui ha assistit a classe. A la fi ha aparegut, per la porta, - el meu company Pep, que amb ~~xx~~ mi som els dos únics mascles - que normalment anem a les classes, i de fet som els únics ~~ma~~triculats al curs sencer. L'hora s'acaba i jo m'envaig al casino. Adéu!

Joan Font

A l'assemblea celebrada el passat divendres, dia desset d'octubre, es prengueren els següents acords:

1- Formació d'una junta directiva de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan, que quedà formada per:

President:	Joan Morey Company
Secretari:	Joan Font Roig
Tresorer:	Miquel Company Florit
Vocals:	Miquel Gaià Mates
	Francesc Xavier Moratinos Jaume
	Joana Sorell Jaume
	Joan Sastre Joan
	Guillem Florit Caimari

2- Es fixaren les quotes de subscripció per als socis, que són:

anuals: 1.200 pts.
trimestrals: 300 pts.

3- Formació del'equip de treball de la revista Mel i Sucre (revista d'ús intern pels socis, i oberta a tot aquell qui hi vulgui col.laborar). L'equip quedà format de la següent manera:

Joan Font Roig
Miquel Company Florit
Cosme Nigorra Fiol
Joana Sorell Jaume
Gabriel Company Mates

i totes aquelles persones que hi vulguin fer-hi feina.

NOTA.

S'admeten totes les suggerències dels socis, encaminades a un millor funcionament de l'entitat.

S'ha trobat convenient que es contesti aquest qüestionari per saber si podem dur a terme les activitats a què fa referència. Retallau el requadre i entregau-lo a qualcú de l'equip de treball.

1- Assistiríeu a un cursat de català?

☐ Si

☐ No

2- Què tal la proposta d'un torneig de "futbito"? Hi participaríau? _____

X